

ROYALTHI YA DIMENERALE LE MEHLODI YA PETROLIAMO

Ke sefe se Setjha?

- 01 Mphalane 2018 - Kgutliso ya Diroyalithi tsa Dimenerale le Mehloodi ya Petroliamo (MPR3)**
 SARS e se e qadile ka foromo e ntjha e bitswang [Mineral and Petroleum Resources Return and Payment advice](#). Foromo ena e a fumaneha mme o ka e rwalla ho tswa inthaneteng ho tloha ka la 1 Mphalane 2018 mme balefalekgetho ba seng ba le teng ba MPRR ba tla lebellwa hore ba tlatsa kgutliso ena e ntjha ya MPRR mmoho le foromo ya data:
 - Foromo ya kgale ya tsebiso ya Tefo ya Mehloodi ya Petroliamo (MPR2) le Kgutliso ya Diroyalithi tsa Dimenerale le Mehloodi ya Petroliamo (MPR3) di se di kenyeditswe ho ba [Kgutliso e le nngwe ya Mehloodi ya Petroliamo \(MPR3\)](#), ho etsa tsebahatso o tlameha ho tlatsa Kgutliso e ntjha (MPR3).
 - Kgutliso ya MPR3 e ntjhafaditswe ka mofuta wa minerale, yuniti ya ho metha mmoho le mothamo o fetisitsweng (bokaalo) wa dimenerale tse rekisitsweng eo pejana e neng e sa akaretswe ka hara MPR3.
 - Foromo ya MPR3 e se tsepamisitswe hore e tle e tsebe ho sebetsa le tsohle tse kang ho faela, tefo le boitlamo ba kgutliso bo ka tlase:

Foromo ya MPR3	Ho faela	Tefo
Kakanyo ya 1	Kgutliso ya Kakanyo ya Pele e tlameha ho nyehelwa pele ho fela dikgwedi tse tshelela (6), ka mora ho qala ha selemo sa hlahlobo.	Tefo ya Pele - 50% ya paloyohle ya kakanyo ya sekoloto sa selemo sa hlahlobo - dikgwedi tse tshelela (6), ka mora ho qala ha selemo sa ditjhelete.
Kakanyo ya 2	Kgutliso ya Kakanyo ya Bobedi e tlameha ho nyehelwa pele ho mafelo a selemo sa hlahlobo (ka hoo pele ho fela dikgwedi tse 12 ka mora ho qala ha selemo sa hlahlobo - sena se sebetsa ebang ho sa ka ha ba le phetoho e entsweng ho mafelo a selemo sa ditjhelete).	Tefo ya Bobedi - balanse ya paloyohle ya kakanyo ya sekoloto sa selemo sa hlahlobo - mafelong a selemo sa ditjhelete (ka hoo pele ho fela dikgwedi tse 12 ka mora ho qala ha selemo sa hlahlobo - sena se sebetsa ebang ho sa ka ha ba le phetoho e entsweng ho mafelo a selemo sa ditjhelete).
Boikgethelo ba 3/ Tlatsetso	Kgutliso ya boikgethelo ba boraro ya tlatsetso, e bitswang "Return of Excess", e ka sebediswa ho etsa tsebahatso ya sekoloto sa tlatsetso sa selemo sa hlahlobo, se neng se sa kenyetswa dikakanyong tsa pele le tsa bobedi tsa kgutliso (ka hoo, ebang e batleha pele ho fela dikgwedi tse 18 ka mora ho qala ha selemo sa hlahlobo - sena se sebetsa ebang ho sa ka ha ba le phetoho e entsweng ho mafelo a selemo sa ditjhelete).	Boikgethelo ba Tlatsetso ya Tefo ya Boraro - Bokaalo bo sa kang ba akaretswa kakanyong ya pele le ya bobedi ya selemo sa hlahlobo (ka hoo, ebang ho hlokeha, pele ho fela dikgwedi tse 18 ka mora ho qala ha selemo sa hlahlobo - sena se sebetsa ebang ho sa ka ha ba le phetoho e entsweng ho mafelo a selemo sa ditjhelete).

Tefo ya Makgaolakgang	Kgutliso ya selemo ka seng e tlameha ho nyehelwa dikgweding tse leshome le metso e mmedi ka mora ho fela ha selemo sa hlahlobo bakeng sa tsepamiso ya makgaolakgang ya dibuka tsa ditjhelete.	Tefo ya makgaolakgang ya sekoloto - dikgwedi tse 12 ka mora mafelo a selemo, moo kgutliso ya makgaolakgang ya sekoloto e fetang ditefo tse entsweng bakeng sa Kakanyo ya 1 le ya 2 mmoho le ya 3.
------------------------------	---	---

- Ditefo di ka etswa ka tshebetso e bitswang eFiling Additional Payment (eo hape e bitswang "Ad Hoc" payment) kapa 'SARS Other' ha ho tluwa ho EFT, sebedisa molao wa di-dijiti tse 19 (TAXREFNUMBX00000155) mme tefo ka nngwe e tlameha ho tsamaya mmoho le kgutliso e tlatsitsweng ya Diroyalithi tsa Dimenerale le Mehloodi ya Petroliamo (MPR3).
- Ho kgothaletswa hore ditefo di etswe ka [eFiling](#) ka hara akhaonto ya SARS mme tefo ka nngwe e tlameha ho tsamaya mmoho le kgutliso e tlatsitsweng (MPR3).
- Ditefo le tsona di ka nna tsa etswa bankeng (le ha ona e se mokgwa o kgothaletswang), ka ho sebedisa EFT mme mokgwa ona o batla hore ho sebediswe molao wa di-dijiti tse 19 (TAXREFNUMBX00000155).

Keletso ya bohlokwa: Balefalekgetho ba koptjwa ho fetohela mokgweng wa ho lefa ka [eFiling](#) kapele ka moo ho kgonehang ka teng. Mokgwa wa ho sebedisa dibanka o tla fediswa bakeng sa ditefo tsa MPRR ka la 31 Pherekong 2019, sena se bolela hore ditefo tsohle tsa MPRR di tla kgona ho leshwa feela ka mokgwa wa eFiling.

O ka fumana tataiso ya kantle ya morao-rao tjena ya MPRR le foromo ya MPR3 ka tlase mona:

- [Mineral and Petroleum Resources Royalties External Guide](#)
- [MPR3 Mineral and Petroleum Resources Royalty Return External Form](#)

Ke eng?

Nakong ya ho feta, dimenerale le mehloodi ya petroliamo e ne e le tsa praevete, sena se ne se bolela hore tefo ya ho rafshwa ha mehloodi ena e ne e leshwa Mmusong feela tlasa maemo a itseng, mohlala moo ho rafshwa ho neng ho etswa mobung oo e leng wa Mmuso.

Ho etsa hore Afrika Borwa e ikamahanye le ditlwaelo tsa jwale tsa matjhaba, Lefapha la Dimenerale le Eneji le tsebahaditse [Molao wa Dimenerale le Ntshetsopele ya Mehloodi ya Petroliamo, 2002 \(MPRDA\)](#) oo ka ona mehloodi ena e ananelwang e le mafa a batho bohle ba Afrika Borwa mme Mmuso e le mohlakomedi wa ona molemong wa Mafrikaborwa kaofela.

Letona la Ditjhelete, ho latela dintlha tsa karolo ya 3(4) ya MPRDA le tlameha ho tsebisa le ho tla ka levi ya royalthi ya Mmuso ka tsela ya Molao wa Palamente. Sena se entswe ke Letona ka ho tsebahatsa [Molao wa Diroyalithi tsa Dimenerale le Mehloodi ya Petroliamo, 2008](#) mmoho le [Molao wa Diroyalithi tsa Dimenerale le Mehloodi ya Petroliamo \(Tsamaiso\), 2008](#), eo ka bobedi e tsamaiswang ke SARS.

Royalithi e ba teng ha ho ba le phetiso ya royalthi ya dimenerale tse rafuweng ho tswa Rephabliking. Ho tshwana feela le makgetho a mang kaofela a kang dikgafa, dilevi, ditefiso

kapa tjhelete e bokelletsweng ke SARS, royalthi e bokelletsweng e lefiswa Letlole la Naha la Lekgetho.

Le tobile mang?

Batho bana ba latelang ba tlameha ho ingodisetsa tefo ya royalthi ho SARS:

- Motho ofe kapa ofe ya nang le tokelo ya ho rafa, phemiti ya ho rafa, tokelo ya ho fumana tse ka rafshwang, tokelo ya ho rafa, phemiti ya ho rafa kapa tokelo ya tlhahiso kapa ya lisi kapa lisi e ka tlasana e mabapi le tokelo e jwalo; kapa
- Motho ofe kapa ofe ya fumanang kapa ya sibollang mohlodi wa menerale o tswang ka hara Rephablike.

Ke tlameha ho nka mehato efe?

Ho tlameha hore ho tlatswe foromo ya kopo ya [MPR1](#). E fumaneha ka tlase mona mme e ka boela e fumanwa lekaleng lefe kapa lefe la SARS. Hang ha e se e tlatsitswe, e tlameha ho skenuwa le ho romelwa ka imeile ho mineralroyalty@sars.gov.za. Foromo e tlatsitsweng ya [MPR3](#) le yona e tlameha ho romelwa ka imeile ho mineralroyalty@sars.gov.za.

Ebe sekgahla sa royalthi ke sefe?

Sekgahla sa royalthi se sebetswa ho latela fomula e lohothilweng dikarolwaneng tsa (1) le (2) tsa karolo ya 4 ya Molao wa Diroyalthi tsa Dimenerale le Mehloodi ya Petroliamo, 2008 mme e tliisa phapang pakeng tsa maemo a mehloodi ya dimenerale e sebeditsweng le e sa sebetswang, mme ha jwale e eme tjena -

- bakeng sa mehloodi ya dimenerale e sebeditsweng: bonnyane ba 0.5% ho isa boholong ba 5%
- bakeng sa mehloodi ya dimenerale e sa sebetswang: bonnyane ba 0.5% ho isa boholong ba 7%

Ebe royalthi e lokela ho leshwa neng, jwang?

Ditefo di ka etswa ka [eFiling](#) ka tshebediso ya boikgethelo ba tefo ya tlatsetso. Hlokomela hore mokgwa wa ho sebedisa dibanka o tla fediswa bakeng sa ditefo tsa MPRR ka la 31 Pherekong 2019, sena se bolela hore ditefo tsohle tsa MPRR di tla kgona ho leshwa feela ka mokgwa wa eFiling. Ka kopo netefatsa hore ho ba le eFiling bakeng sa molefalekgetho ka mong wa MPRR mme o qale ho etsa ditefo tsohle ka mokgwa ona ho netefatsa hore ha ho be le mathata ha mokgwa wa ho banka o fihla pheletsong.

Hlokomela hore tefo ka nngwe e tlameha ho tsamaya mmoho le foromo [e tlatsitsweng ya MPR3 \(e ntjha\)](#) ho ya ka molao bakeng sa ditefo tse pedi tsa nakwana, tefo ya boraro ya tjhelete e fetang moedi mmoho le kgutliso ya makgaolakgang (ebang ho ntse ho hlokeha tefo e nngwe).